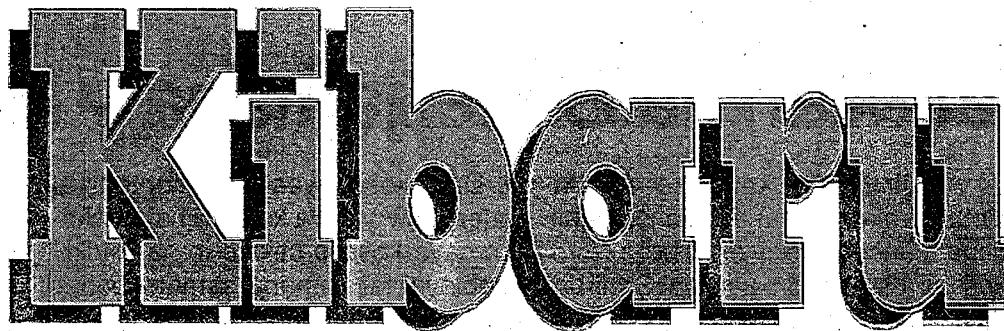

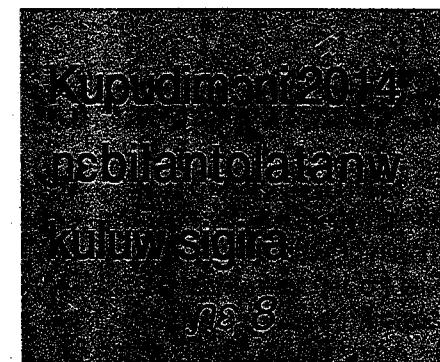
Utikalo san 2011

San 39nan - Boko 475nan

Songo = dorome 35

Kunnafonisèben bòta kalo o kalo - BP : 24 - Téléfoni : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

Basijirinin fan bee be makone

Sahelikungo kono, utikalo de sanji ka ca kosebe. Seneferen ni jiriw be fanga soro o kalo in na. O de koson san o san, utikalo mana jo, faamaw be jirituru kanpanibaw ke. U b'o jiri ninnu turu keneba lankolonw walima yoro minnu jirintanyana mogow ni ja, k'o jiriw nonabila.

San 2011 in na, jirituru laada be ka tiime jamana fan caman fe. Jiridenta suguya caman b'a la : ntotonom, ntomi, si ... Jiri minnu be turu u neji kama olu fana b'a la. Jiri suguya min be wele basijirinin, mogo caman b'o turu u ka sinsanw ni dudaw la. Nka u b'o dabo u ka yoro nen doren kama. Mogo daw te nafa were don basijirinin na o ko. Kasoro a bulu be ke basina de ye. Basijirinin bora Endujamana na ka yan lasoro. Dow yere b'a wele jirininsabali. A kolo ka gelon ja bolo, a be ne yoro suguya bee la. A mo ka di fana. Hali ni y'a tigeko juguya, a be nugu.

Basijirinin be turua den fana kama. A be kene be dun, a kene be feere Mali kokan. Dönnibaaw y'a jira ko modyalan ni witamini werew be soro basijirinin bulula. Dumuni nafamafen min be wele tubabukan na kalisiyomu, o ni modyalan min be basijirinin bulula, o ka ca ni nono taw ye; sege hake min be namasa la o fana be basijirinin na; witamini A hake min be karoti la o b'a la: nafamafen suguya min be wele

Madamu Goro Aminata Goro jolen file basijirinin do kerefe

nege, o hake min be sogo la o be basijirinin na. Witamini C hake min be lemuruba la o nogonna fila b'a la. Keñeyako cakeda minnu be balokojuguya kele, olukä kelekeminan do ye basijirinin. A ka jugu surofiyen yere ma kosebe.

Witamini A, witamini B, witamini C, nege, kalisiyomu, modyalanw ani dowerew, nin bee dasilen be basijirinin bulu la. A ka gelon ko nin nafamafen kofolen ninnu bee ka soro furabulu suguya were la. Nafamafen suguya daw be yen u be wele tubabukan na

asidiamine. Osuguya 10b'a la minnu ka njihadamaden farikolo ma kosebe. O de koson dumunidesebana kellelan lakika don. Mogow ka kanka basijirinin sebekor turu ka da a nafa kan baloko la. A kise mugu be ke ka ji furake. N'i y'a mugu ke ji la, o banakise kemesarada la a be 90 fo 99 faga. Hali koji minnu namajama ka ca mogow be basijirinin den mugu k'o la k'o furake. Madamu Goro Fatumata Goro be baara ke «IER» la falenfen lakanani bolofara la; o ye Malijirisien silakolokoyoro do ye. A y'a jira k'ale yere ye ji furakcogo in ta korobo. Ko tine don. I b'a den mugu bo walima ni y'a denw tulu bo, i b'o naga mugu bo. A ko kolonjiw fana be furake n'a ye. Musakabo t'o la n'a sun b'i bolo.

Don nataw la, an dalen b'a la ko juman cakeda bca zaweliji da kerefe k'a wasa don basijirinin den mugu la a ka orobinejiw furakeli la. A ka fisa hadamaden ka keneya ma ka teme zaweliji kan. Sabula o ye ji dilannen ye izini fe. Mali ka ji juman cakeda be wariba min don zawelijiko dafe, camanba n'a bo o la ni yelema kera basijirinin den mugu kan.

Basijirinin den kemesarada la 40 ye tulu ye. A tulu bisilen ka bo a la, a naga kemesarada fana na 73 ye asidi ye. O be zawelijimago ne. A tulu be mago caman ni. A be ke dumuni na, munnituluw ni latikolow be dilan n'a ye. A be ke lanpanw kono, a yelema ka di a te sisi bo. A be ke pentiri fana na.

Basijirinin bulu, a den, a dili, a fara, a kise an'a feerew, nin bee ye fura duman ye farikolo ma. A be jolidesebana kele, a be mogo bila dumuni na, a be ji jigin denbatigi sin na, a be konodimi, furudimi, konoboli, togotogonin, sügunekbaliya, mura, fogonfogodimi, farigan, kunkolodimi, fasadimi, farilajoliw, maja ani fennemamacindaw furake. Hali tansiyonko a joyoro ka bon o furakeli la. Nka musokonaw k'u janto u yere la. Olu kana basijirinin fara walima a dili fara daji k'a min walima k'a mugu dun. O man ni olu ma. Madamu Goro Fatumata Goro y'a jira ko basijirinin siyen caman be «IER» bolo. Mogo o mogo b'a fe k'a turu o be se ka taa a san. A foro nafa ka bon lemuruforo ye, a nafa ka bon mangoroforo fana ye.

Moriba Kulubali
Dokala Yusufu Jara

Mali musomanninw ye Aforobasiketi kupu ta kokura

Mali musomannin basiketikela minnu si hake te teme san 16 kan, olu ka basiketikejekulu be yen. O jekulubejamana camanna. San 2009, u ka kupu folo dara Afiriki kono n'o janjo be wele «Aforobasiketi». Mali musomanninw y'o ta Bamako. Sibiridon zuluyekalo tile 30 san 2011 Mali ye Aforobasiketi kupu ta kokura Keri, Eziputi faaba la. Mali musomanninw ye Eziputi taw gosi 66 ni 54 ka kupu ta. Aforobasiketi daminen Eziputi zuluyekalo tile 22 k'a kunce a tile 30. Jamana 6 musomannin basiketikelaw tun b'a kene kan : Eziputi min tun y'a

labenbaaye, Mali, Angola, Mozambique, Alizeri ani Tinizi.

Mali ni jamana folo min ye nogon soro o kera Angola ye. A y'o gosi 55 ni 53. Tinizi de y'a gosi a boko filananna 55 ni 28. Tile fila o kofe, Mali ni Alizeri ye nogon soro. Mali y'o gosi 61 ni 29. A ni Eziputi ka nogon soro o kofe. O y'a gosi o la 53 ni 45. A kera kunnadiyaba ye, kulubasiketi kuncera ni Mali - Mozambique ye. Mali ye Mozambique gosi 65 ni

A to be ne 8nan na

KONKO be ne 8nan na

Samiyéko bë filan-filan na Sahelijamanaw kono

Samiyé damine na, Afiriki tilebinyanfanjamanaw ka sénéko néninini cakédé «Agirimeti» tun y'a jira ko ninan samiyé bë fisaya, nk'a tilala ka sigasiga don a ka folen na.

Agirimeti bë l'amé Nizeri jamana kan. Ani cakédé caman bë baara ke noggón fe : an ka jamanaw jiko cakédaw, waati cogoya kolosili cakédaw, ani sahelikungo ni ja keleli cakédaw, min bë wele tubabu kan na CILSS/SILISI. Bara noggónya kono nin cakédá ninnu fe, Agirimeti y'a da bila a yére ne, ko ninan samiyé ka kan ka diya.

Agirimeti ye kunnafoniseben d'bo,

a y'a jira min kono ko Afiriki tilebinyanfan jamanaw kono, sanji bëna cuncun; yorò d'ow bë ji soro kosebë, d'ow t'a soro a nema. Sanji bëna hake la Sahelijamanaw kono. A bëse ka dëse woroduguyanfan fe ka digi tilebin kan. Cémancé la, a bë ke filan-filan ye. A bëse ka na hake la walima ka caya ka temé koronyanfan fe.

Ni Ala y'a ke sanji ka to sen na foka se okutoburukalo ma, a ka ca a la samiyé bë se ka ke hakelama ye; Afiriki tilebinyanfan jamananw kono, ji ka tijené sirilen te, san caya n'a cayabaliya la tuma bëe.

Djé kono, waati ani funteniya jatemine w y'a jira ko sanji nata hake bë caya kosebë utikalo in na Afiriki tilebinyanfan jamana caman kono, i n'a fo Senegali, Ganbi, Mali, Moritani, Gine Bisawo, Cadi jamana yorò d'ow la, ani Burukina keñekayanfan fe, sanji sorota hake beson ka caya fo ka temé; Nizeri koronyanfan fana b'o cogo la. Afiriki tilebinyanfan jamana towla, o jatemine kelenw y'a jirra ko sanji hake te caya, a bë ke mankan ye. Nin jatemine ninnu b'a jira ko samiyé cogoya bë filan-filan na, a bëse ka ne i n'a fo a bëse ka tijené cogo min na.

Sanjinijibolow cogoya salon utikalo

tile 10 n'i y'o sanga ninan sanji ni jibolow cogoya ma utikalo tile 10don, danfara b'u ce. Linan, dëse kéra jiko la duguba d'ow kono, kasoro a kéra damatème ye d'ow fana kono walima mankan. Duguba minnu ta juguyara kosebë jidessilila o kéra l'amé, Abuja, Konakiri ani Tanbakunda ye.

Jatemine kono, nesigi minnu kéra sanji nata hake kan ani jibolow yelenni n'u jiginni ye, obës ye filan-filan ye. A bëse ka ke u bë bo u sira fe, wali u te bo u sira fe. U bëse ka fisaya cogo min na, u bëseka tijené ten fana. Ji ka tijenéko fana b'o cogo la.

Madiba Keyita / Mahamadu Konta

Segu Ofisiri ka sénékemara bë ka bonya

Masina serekili la, komini minnu bë Bajoliba ni Banin furance la, olu farala Segu Ofisiri baaraké noggón kan. N'o ye Suleyi. Saloba, Sana, Matomo, Foloma ani Tonge komini mume jama hake tun yemogó 250.568 ye, musodorón hake tun ye 127.590 y'o la. Baaraké noggón kura in sinsinnan ye hakili falen-falen ye Ofisiri némogow,

sénékemara, bë Masina serekili la.

San 2010 kono na, Suleyi, Saloba, Sana, Matomo, Foloma ani Tonge komini mume jama hake tun yemogó 250.568 ye, musodorón hake tun ye 127.590 y'o la. Baaraké noggón kura in sinsinnan ye hakili falen-falen ye Ofisiri némogow, sénékemara, demedenjekulu, kenyereyew ani komini ninnu némogow ni noggón ce. Segu Ofisiri ni tón 151 bë baara ke noggón fe ka bo dugu 234 kono. U ye baara minnu ke kanpani temenen in na, Babugu Tarawele da sera o d'ow ma.

Baarakéminen caman dira jekulu d'ow ma, ka d'ow fana di mogow ma min ma siri jekuluko la. Foli ni tanuni lasera baara feeretigw ni musakabolaw ma ka da u kewale numan kan; o'n'a ta bës geleya ma ban. Baarakélaw ma labo minenka la, sanjidamatémecaya ani sanjidesé

kololo juguw fana b'u kan.

Nin geleya kofolé ninnu na, Babugu Tarawele hakiliye sénékemar law ka forow labenni ye. Sabula foro labenni ji don ka bo jate minen don. A sago fana ye sénékemar law ka baarakéminen kow ni sannifeerew konew lateméni ye jekuluw ka bolo kan. Nka Babugu bë min nini jekulu ninnufé ukayéléma kaké koperatifuw ye.

Yanni laje ka kuncé, Abu So ye layidu ta, k'a bëna taama ke sénékemaraw kono ka Ofisiri ka lajiniw sëbekoro walawanalan sigidalamogow ye. Mogo hake min bë sénékemaraw kono, u ka nafasoroba raw, yorò ninnu bë se ka laben ka ke forow ye ani labenni musaka ninini, Abu So y'a jira k'o baaraketa ninnu bës waleyali naniya sirilen don.

Amagire Ogobara Dolo
Dokala Yusufu Jara

Cé do nénama su tun bëna don

Nincé in ye tile kelen ke sumarayoro la a kirinnen, nk'a tilala ka wuli.

Afirikidisidi dugu do la, kirikirimasiyeto do binna, a ka mogow ye ko bës ke kirin m'a bila. O kelen minke, u ye sutalaw wele olu ka na a ta ka taa n'a ye sumaraso la. A selen ye, ségeségelekela y'a laje, a bolo n'a disi, k'a jira k'a te ni na bilen. U y'a fara suw kan subon kono. Léri 24 (su kelen ni tile kelen) kofé. Ce in nématigera. A kulela k'u ka na a labo. Mogow bolila ko su do kununna. Némogó n'a ka siran bës, ale ye limaniya soro, ka géré, k'a ko lasa a nema ka soro ka polisiw wele. Olu ye dayélé, ce in bora. A kéra kunnadiya ye, n'o te, u tun bëna a nénama su don.

Kabini o kéra, dugu in némogow y'a jini duguden fe, u kana taa ni su ye subon na, kasoro u ma dogotorow wele u ka na a laje folo n'u ka minen ye.

Mahamadu Konta

Musokónoma sunogocogo ka ne

Sugunebilennin walima ntamajalan ye bana ye, min bë soro jinogó fe. Djé kono, sugunebilennin bë mogó miliyon 180 noggónna na. Ale de bë joyoro filanan na noggobanaw na sumaya kofé. Sugunebilennin banakise ye feni nemarind Niyaméye. Mogofolominy o lasa farikofola kabini san 1851, o tun ye Alíma ni dogotoroké do ye min togo ko Tewodori Bilarizi. O de la banakise in togo dara Tewodori ka banakise. A janya te temé millimètre 15 kan. A ka ca jinogow de la kosebë. Mogó min mana a ko jinogó la, banakise in b'a saran o wolo koro jolisira fe ka taa a da fo o nugu kono. A d'ow bë taa u da bije walima sugunebara kono. A bana te sim ka wuli mogó fe joona. Nka n'a bë wuli,, a bë damine ni farigan ye.

Sugunebilennin banakise bë fan da ji la. Fanw bë toro ka ke banakise misennin caman ye. Ji la n'o do y'a saran mogó wolo koro i jolisira fe, ka taa a da bije na, bije bë funun. Joli

bolili bë sumaya. N'a taara a da sugunebara kono, a b'o nimi k'a joliw bila o la. O de la joli bë bo sugune fe. O waleya in bë sugune ne bileny. Bana de wefela o la ko sugunebilennin. N'o te nibanakisé bë nugu walima, bije kono, bana d'ow man di sugune ne fe.

An be don min na dogotorow y'a jira ko sugunebilennin bë mogó miliyon 180 na djé kono. Jamana caman dun bë yen, jinogomin ni jinogolakoli b'olu kono halibi. Ni dabali kerenkerennin ma tige o waleya ninnu dabifali la a tuma na, djé sugunebilennin bë son ka mogó miliyon 600 bo.

Noggobana ka ca Afiriki kono kosebë. Jatemine na n'i ye Mali ta, jekononaw na mogó keme o keme, sugunebilennin bë 40 na. Ofisidinizeri kono ani Bajangara mara jilatonyorow la, mogó keme o keme, sugunebilennin bë 80 fo 90 na. Jéma mara fana ta ka jugu a la kosebë.

San 2008 kono na dogotorow Abudulayi Dabo ye mogó d'ow sugunew ta Jéma mara dugu caman na. Oduguwtun ye Fangune Kakolo, Fangune Bamanan, Fangune Masasi, Danpa Jariso, Bilibanin, Debo Masasi, Debo Bamanan, Debo Kabolo, Gému ani Kana. Sugune ninnu ségeségelekela, a jirala ko suguneji millilitri tan o tan, sugunebilennin banakise fan 1 fo 2341 yera o la.

O siratige la, dogotorow y'a jira ko walasa caman ka bo Jéma mara sugunebilenninko fanga la, mogow ka kan ka saniya waleyaw matarafa: Jinogó kana min, mogó kana ko a la. Banakotaaw ni sugunew ka ke négenw kono, u kana ke kungo kono ten jidaw la ani woyo temesiraw la.

Nifaamaw sera ka komini némogow déme nin kénéya sabatiliwalew matarafali la, a ka ca a la noggóya bë son ka don sugunebilenninko la.

Uka Ba / Dokala Yusufu Jara

Komitè balabalacogo

Komitè balabalacogo n'i t'a fe a ka nooni, i bë kogo d'oonin fili a tobito la. I kana a damatémecobi fana.

Burudaamebugu lafiya ka bon kosebe

Kidali be ka ke dugu dawulama ye. So numanw cayara. A caman be ka jo ni siman ye. O n'a ta be burudaamew ka buguw be yen; wa mandiyaba b'u kan. Hali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture yetaalim ke Kidali, yenaamawy'a bisimila burudaamebugu numanba do kono.

Kidali, setigi dow mana simanso jo cogo o cogo, ube buguturu a dukene fan do fe. Bugu dama min jolen be ntolatan kene kono lajebaw bisimilayoro kama dan t'o la. Hali dugu kofe i be buguw turulen soro yen. Wari hake min be don a dow dafe o te don bogoso joli dafe. Samiye bugujocogo ni tilema bugujocogo te kelen ye burudaamew bolo. Fonene ni funteni fana taw te kelen ye. Ni waati min ka di u ye, u b'a ce ka taa a turu yoro wera la. Denbaya kelen jama be don burudaamebugu dow koro. A buguw be dilan ni wolo dokilenw walima finiw ye.

Ibrahim Agi Mohamed ye ninikela ye burudaamew ka sekoni doko kan. Kidali bololabaa yiriwali cakeda nemogo fana don. Ale y'a jira ko burudaamebugu min jojan b'a ta metere 6 la ka se 7 ma, k'a josurun ke metere 2 ye, ko bawolo 32 be kala nognon na ka biri o la. A be se ka ke ni sagawolow fana ye. Dow yere be sagawolow ni bawolow nagami. Walasa sanji kana don bugu kono, u be bakem nagami boronbilen (bugo

fasaman bilenman) na k'a mun n'ye.

Burudaamebugu jiri man ca ka se o la; usuguyaw te kelen ye. Musow de ka baara ye bugujo ye. Bugu minnu be yen ni fini b'ebi olu la, olu ye fini numanw ye, minnu kolo ka geljenji ni tileani finge bolo. Ubukala-kala nogon na. Dow yere b'a ke fini firi fila ye. O b'a kologoleya kosebe; nka o te sanji bali ka don o fe. Seba te mogon minnu ye k'u ka bugu bili ni wolo ye, olu b'u wasa don o bugu suguyaw la ten. Ni muso min b'a ka bugu dilari, sigida muso tow b'ebi ka baara la. O nogondemesira be mogow ni nogon ce. N'iye muso sebe ye sigida la, i b'o don i demejama hake la. Bugujo fana y'a damana n'ejaje ye burudaamemusow bolo. A be ke ben ni kelenya ani basigi kono.

Bugu tilalen doñ fanfa fila ye. Fanfa feso ka bon, o ye muso ta ye. Bololaminen be b'o kono; n'ye fini b'ebi lamara boroba min kono, kesu, debenba nin ganganen be ka finge kunben, nonofilen sigiyoro ani tapiw fensenyoro.

Fanfa filanan, o ye duoden tow je ye. Hali mogo were minnu b'ebi bo u ye, olu be bisimila yen.

Burudaamemusow fana b'u sanga nognon ma n'u ka fanfaw labencogo ye. Dow yere ka baganw dayoroyuka bugu lamini ye. Laada do be burudamew fe. U te son cemannin ka ye bugu kono tuma bee la: ko n'a.

Siyoroko la, tantan nogon te bukuturu-bugubow bolo

delila o la, musojogo be son ka don a la. N'i sera burudaamebugudaw la, i b'a soro buguw turulen be babonda-babonda. Bugudatigi fana ka bugu filima te. O be don a cogoya la bugu tow cela. Ni burudaamew be yelema fan were fe, u be bugu walanga k'a jiriw n'a bililanw tila - tila; faliw ni nogomew b'u doni ka u turuyoro kura magen. Bugu turuli te waati jan ta. A meennnenba ye lere 1 kuntaala ye. A ka ca a la minenkolon man ca burudaamew ka so. U be bo yoro min na u te taa ka naman to yen, u be sigi yoro min na naman fana te k'usenkor. Hali u be taa ka fen minnu to u sigiyoro korow la i b'a soro waati damadonin

kono bubagaw b'o dun ka ban. Wolo min be biri bugu la, o si ka ca. A dow be san 10 k'u bolo. Bugujiriw fana kolo ka geljenji. U te tine joona. Sanga ni waati bee la an be bugujirite la, o te burudaamew ye. Jiri korow be tine yoro o yoro la, o b'a soro olutigera jiri minnu na, olu sebekoro nugura fo ka fangaba soro.

Ka dugukolo do tige k'o bogeo ke ka yoro wera dalakeje walasa i ka sigiyoro numan soro, burudaamebugu turuli ma se o ma. Olu b'u ka bugu turu kasoro u ma kasaara lase sigida n'a lamini ma.

Adama Jara
Dokala Yusufu Jara

Mamadu Jabate ka kaseti kura togo ye «Dusu»

be kora juru 21 kan kosebe.

Mamadu Jabate sigilen be Lamerikenjamana kan o be san 15 bo bi. A san fila ye ninan ye, Lamerikenjamana be folikela nanaw jansa ni fen min ye n'o be wele angilekan na «Grammy» Mamadu Jabate y'o soro a ka kaseti 5nan sababula n'o ye «Dusu» ye. A donyoro koro ye Lamerikenjamana ye yanni ka se a ka yen sigili ma. Sabula a ye janjow ke yen korafola nana Tumani Jabate nofe.

«Dusu» ye Kita jeliw fasa ye. Mamadu Jabate yere ye Kitaka ye. Laadalafoli la, Kita jeliw lakodonnene be Afiriki tilebinyanfan fe kosebe; kerenkerennenyala maninkaw be yoro o yoro la. Mamadu Jabate be waso n'a bokolo ye kosebe. A n'a ka folikejekulu, u mogo 5 bees dagalen be Niyoriki dugu kono. A yere be kora fo, Abudu Sisoko be bala fo, Lansana

Fode Jabate be filen fo n'o ye ginda ye; jekulu mogo 4nan ye Adama Jara ye. A 5nan ye Nowa Jareti ye. Lamerikenjamana folikela nana min be wele Keyiti, o den ye Nowa Jareti ye. Ce dumanba fana y'ale ye Mamadu Jabate ka jekulu la. Donkili 11 minnu be «Dusu» kono, a bee dilanna a yere fe. Denbaw togoladon n'ejaje min be ke dijne kono san o san, Mamadu Jabate nana o ninanta ke Kita a ka dugu la. Numanya, nogondeme aniben ni kelenya, okuma dumanw de b'a da. Sigiyoro ni bangeyoro ce janya n'a ta bee, Mamadu Jabate ma fili a yere ma. Kabini Sunjata Keyita tile la mandidya be jeliw kan. A b'a nini jeliw fe u k'u sinsin u danbe kan walasa ni min ma fara u dawula kan, o kana bo a la. Kora kelen be Mamadu Jabate kanufenna ye. Ni mogo y'a seko bee ke ka ban, a to be to a keneckow ye. A ka donkili min be wele «Labanjoro», o b'o sementiya. Geluya mana don mogoya la cogo o cogo, jeliw de be fokaben sabati, ka sigi nogoya, ka waati teme mogow kan. «Dusu» ye mogoya dilanni kuma dumanw ye.

Yusufu Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Poyi : Yeredon

Yeredon ye munu ni sabali ye,
Ka baara ke k'i jogi ne,
K'i danbe makaran,
Ani k'i ka hakew nini.
Yeredon ye k'i benbaw don,
K'u ladege jogonumanya la.
Yeredonbaa ka k'an k'a faso don k'a kanu,
K'a ka ketaw don k'u waleya.
Mogo mana fili a yere ma kaban,
Fosi t'a kun mine tuguni
yeretijekow ko,
Ala k'an kisi yeredonbaliya ma.
Danbetigya ka fisa waritigya ye.

Basiru Fomba ka bo
Jele Bugukura la, Doyila

Poyi : Kalan

N'i ko kalamene,
Kalan ko don.
Dege ye degetigi ta ye,
Nka kalan ka to
Kalan kebaa bolo.
Fosi te se ka falen kalan na,
Ni kalan keli te.
Ju donyoro ye boro ye,
Djenni marayoro ye kalan ye.
Ni mogo min y'i farati kalankebaliya la,
Kodonbaliya b'a tulon ke i la.
An ka kalan,
Kalan nafa ka bon a kebaliya ma.

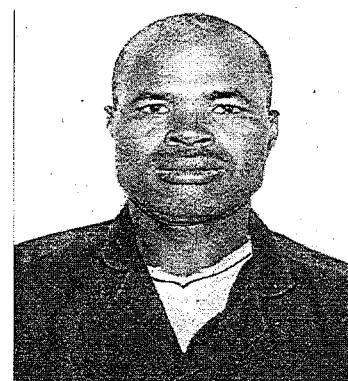
Berema Berete ka bo
Diyu, Kajolo mara la Sikaso

Senekelaw kana baara ke ni juraw ye u kunge

Waatiw temena, senekelaw ni juraw tun ye nōgōn jigi ye. Jura tun te senekela janfa. A tun be senefen juru ta senekela bolo ka taa o feere yōrō wēre la ka na juru in sara a tuma na jelenya na.

Nka an be don min na, sannikela laadiri dogoyara k'a sababu ke warikonata ye. Mogo suguya bee kera jura ye bi. Lahirudafabaliya ni janfa cayara u ni senekelaw ce.

Yuruguyurugumogo cayara u ni senekelaw ce. Yuruguyurugumogo dōw b'u yere ke juraw ye walasa u ka se ka fere senekelaw ma. N'u nana senekela ma sanni kama, o mana da o da fo a ka senefen na, jura namarato in be son o ma. Nka a b'a fo ko warije t'a bolo. Ko a koni be taa a feere ka na juru in sara. A be sarati yere da senekela ye ni kuma dumanninw ye.

Daramani Sise

Senekela fana be nata a ka sōngō folen ni lahidu talen na. Jura namarato b'a ka mōbili fa ka taa. O'y'a ka saraka minenye. Sabula a yere b'a dōn co, ko n'a sera ka yōrō bila kaban, a te segin tuguni.

Fo ka dijne wuli a te segin ka na dōrōme kelen da senekela tige. Nin ye geleya ye bi, min kōnōnafili bonyanen be senekelaw ma. Senekela dama min mago sara nin cogo la anw ka yōrō la nin cogo la, dan

t'o la. Wa san o san nin kewale jugu in be senekela do soro. Bee dun b'a dōn ko sene ka gelén nin nōgōnna jigilatigeba ma. I ye kalo 3 fo 6 ke baara min na, do kana o nafa ce ka taa n'o ye don kelen, o ye nitige dan ye. Fo nin ko ka jenini ji jemajolen na.

Senekelaw ka yelema don u ka feere kēcogo la. U kana mogow ye ka da u la ten. U kan'u tulo don kuma dumannin bee fana na.

An be don min na, porozew be senekelaw senkōrō fan bee fe. A dōw ka baara jenissen be sannikelaw jenini ma ka di senekelaw ma walasa olu ka nafa soro u ka senefen na. O la ni senekela b'a ka suman fen'o fen feere, a ka kan k'o poroze suguya hakilila jini folo.

Daramani Sise ka bo
Nōgōləso, Sanzana komini na Kinan, Sikaso

Nkunanje ye kōnō kabakoma ye

Nkunanje ye kōnō ye, min kerēnkerēnen don Ala fe. A fan be ka je. Fin kelen t'a fari la. Nkunanje be taama neema fila ni nōgōn ce: Ji ani misiw. Hali n'i ye nkunanje soro kungo kōnō, i b'a soro a ni jisigiyōrō walima misikulu dō ce te tēmē kilometere 1 nōgōnna kan.

Nkunanje fan ma ye mogo fe folo, kuma te nkunanjeden ma. Nkunanjekulu be si jida la jirisunba sanfe walima dugu soda la jirisunba do sanfe. U mana caya cogo o cogo, u bee be si jirisun kelen kan. N'u be wuli ka bo u siyōrō la, u be wuli kulu ni kulu. Nkunanjekulu dōw

caya b'a ta nkunanje 50, 40, 30, 20, 10, 6, 4, fo 2 la. Fen te fara nkunanjekulu kelen hake kan, fen te bo a la. Mogo te den ni ba dōn nkunanjew cela. Ni nkunanje sara, a te toli. Fo ni fen do kera nkunanje minēbaa ye k'a faga. N'o te nkunanje sanyerema te toli.

Nkunanje te binkise dun. A balo ye ntōnw ni baganw nofēfēnēnamaw ye. Nkunanje te sumankisew fana dun. Samiye mana don ka se hake dō ma, nkunanjew be tunun fo ka se fobonda binjeniwaati ma.

Ne ye nin kunnafoni in soro cekoroba dō fe.

Yaya Mariko
ka bo Senu Bamako

Elihaji Modibo Jara ye Alikurane dafalen bo bamanankan na

Anw fe Nolobugu yan, nōdan banna. An be kōrēsiyenni na. Sumaya fana be yan kosebe. Sumanw yecogo ka ni folo. Kōriw nōgo donna, furakeliw daminena.

O temenen kōfē, ne be foli kerēnkerēnen jēsin Elihaji Modibo Jara ma n'o ye Kojan Darisalamu alimami ye Nōsonbugu komini na. An y'a ka laseli men. A y'a jira k'a ye Alikurane dafalen bo bamanankan na. O ye baara numan ye mindiyara silamew ye, minnu ma kalan Larabukan na. Nin na do fara an ka diine kanu kan.

Karimu Jara ka bo
Nolobugu, Masantola komini na Kolokani

Nōgōndēmē sira dō ye tōnci ye

Tōnci tun be banba la anw ka wulakōnduguwlā. Samiye fara tilema kan, tōnci be ke. Tōnci ye jama ka fara nōgōn kan, ka sene walima baara suguya wērew ke mogo dō ye sara la.

Waati dōw la tōndenw be forow sene, ka nakōwsinsan, ka sumanw tige, ka sow jo. Senekela caman te gatigi minnu bolo, olu jigi tun ye tōnci ye. Ni mogo tun y'a dōna fanga te se ka baara min ke a tuma na, a tun be tōndenw wele u ka na tōnci bo a ye.

Tōn suguya tun ka ca duguw kōno: ceton, musoton, duguton, kamalenton. Tōn dōw jama hake tun b'a ta mogo 35 la ka se 40 ma; dōw tun b'a ta mogo 50 la ka se 60 ma. Tōnci be jini tōn nōmōgōjekulu kuntigi fe. Nōgōnye kōfē, u mana baara keli bila don min kan, o be nefo tōncijinina ye, ka laban k'o kunnafoni da tōnden tow tulo kan. O b'a soro u ye tōn laadaw fo a ye. Ni jen kera n'o ye, ci be soro ka dōgoda. Tōnci laadafen tun man ca:

siramugulitributeli ne kelen, woro 30 fo 50. Tōndenjama mana caya cogo o cogo warisorota tunte tēmē dōrōme 4000 kan. Ni duguton don, o musaka tun ye dōrōme 3000 ye. A tun be dabō nōgōndēmē kama; nafolosorsira tun te tōnci ye. Wa baara kelen ko sanyelēma, a waritunbēsara ka ben o ma. O kun tun ye jru kura kana korolen soro i la ni sene don.

Nka ni mogo min koni ma jru kōrō sara ka je, jru kura te don o la. An be don min na, tōnci kelen be nafolojinisira ye wulakōnduguwlā. Ni cibō laada fōra, o mana sara tuma min na, i ka baara be soro ka ke. O yere t'a la baasi ye; mogow te sōntōnci ma tuguni. Tōnjēmōgōw fana ka dunkojuguya kelen be ka tōnci negebo tōndenw na. Wariminnubēsoro, nēmōgōw b'odunkōmōgōw nōnena. N'o te tōnci tun be mōgōntan caman sutura dugu kōno.

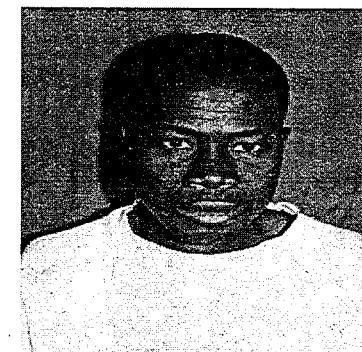
Isa Jalo ka bo Kōdugu,
Dugabugu komini na Kati

Ala ka diine nēmōgōw ce bēn jiidi ka taa a fe

Jinan, sunkalo daminena Mali fan caman fe don kelen na k'a sababu ke silamew ni jamana nēmōgōw ka jekabaara ye. An tun be san caman bo nin nōgōnna ko. Ni taa kera nin cogo la basigi be sabati diine nēmōgōw ni nōgōn ce.

Silamew tun famana ka sun damine nōgōn fe. O de koson seli donw fana tun te bēn don kelen ma.

Ne b'a jini silamew ni jamana nēmōgōw fe, halibi u ka do fara nin waleya numan in mataraftali kan. Jekafō ye daamu ye.

Alu Kone

N be min fo jagokelaw fana ye, u ka feere ke ni hakili numanye. Jatemine na sano san sunkalo mana surunya

Damatēmesanji do ye tīnēni ke

Nin ye damatēmesanji do ko ye, min nana sibiridonya do fe, mēkalo tile 21 don, Basabugu. Odon, san finna sōgomada joona fe; nege kanje kōnōntonnā kera a wulili ye. Fineba dō cira ka waati ke o la folo. O fine fanga bonya ye gōngōn wuli fan bee fe, ka dibi don dugu kōno, i b'a fo sufela: mogo si tun te i kērefēn ye k'a lasa, kuma te yōrōjanfēn ma. O kōfē, sanji ye nani damine. A tun be suuru dugu kan. Sanji tora o la ten, a ma dōgoya, a ma kōtigē fo nege kanje tan ni saba waati. O de kera a wotuma ye. A bēnna milimetere 95 ma. O'y'a soro a nege te mogo si la bilen jōrō ni kōnōnafili bolo. Sanji ka di bee ye, nka a kōtigēbali ko te de.

O don, a kera kasaara ni majumako dan ye Basabugukaw bolo. Dugu bagēnfuladen do bōnēna a ni na. Fine ni sanji kera o sababu ye.

Ba ni saga caman fana taara jīwoyo bolo. Wari ma soro u la, u sogow tun te se ka dun bilen.

Dugu na kōsinsanw ni u kōnōfēn mumē cēra woyo fe ka taa n'u ye. O kera jinan na kōkō bancogo ye ten gansan; kasōrō na kōkō ye Basabugu nafasorsira belebeleba dō ye. Bi-bi in na, ni Baginda bōra yen. Basabugu nōgōn ka dōgō na kōsēnē na Kati mara kōnō yan. Sanni nin kasaara ka bin anw kan, Sotaramaw de tun be tilen ka na kōlafēn doni k'a bo Basabugu, ka na Bamako sugufew la.

Ala k'an tanga nin nōgōnna damatēmesanji ma, ka samiye ke hera la, k'a ke soro san ye.

Musa Tarawele Animateri don Basabugu, Nciba komini na Kati

Kalankene N° 109nan:

Munna Kibaru ye sariyasunba walwalan?

Sariyasunba walwalanni Kibaru fe bamanankan na, koro caman b'o la. A kundoye ka Kibaru kalanbagaw n'a kanubagaw lafaamuya. U k'a don jamana be mara, sariya de bolo; Politikibaara, sariya deb'ola. Jamana yiriwali sariya de b'o la, ani dowerew. Ni mogo min t'o sariya si don, i ka fasodenya ye tokaje ye.

Jamanaden kelen-kelen bee be soro nindakun ninnu kono; ka dan sigi ko bee lajelen na, k'a jira bee lajelen na, ko dan be yen; o de kera DANBE ye. N'an fora ko jamana in ye danbe jamana ye, an'a koro be nogon na. O koro ye ko mogow t'u kufé; u be min ke, u be min fe, u b'o don.

Tijé don birisajnaami nana, ka ko bee lajelen turu a kun jugu kan, ka danbew lagosi, nka sira numan were si te yen ni danbe sira te.

Sariyasunba ye an danbe do ye. A ka kan bee k'o don, bee ka jen n'o ye, bee k'a labato. O koson a labenni

man kan ka fo jamanaden si k'o. O koro te ko bee lajelen be sigi a kene kan. Jamanadenwy'uwasa don mogo minnu na, jekulu minnu na, ton minnu na, cakeda minnu na, olu de be sigi a kene kan jamana bee lajelen togola.

Don do tijé ye don do nkalon ye. Don do nkalon ye don do tijé ye. O koson, sariyasunba be se ka yelema nka a ka kan ka ke danbe kono, ka ko to nogon ta la, ka ben sabati jamana kono. N'an bora danbe kono doren, o koro ye k'a kera fiyentobere ye, kufetaa, sidonbaliya, ba juruntan. Ala k'an kisi o ma.

Lajeba min kera kurukanfuga sunjata tile la, benkan minnu tara o senfe, n'an y'o walwalan ka teme kibaru kono, o ye misali ye min ka kan ka mogo son hakili la. O sariya ninnu labalola fo k'u se an ma cogo min, an fana ka kan k'an ka sariyasunba labalo ten walasa jamana ka bo nogon la.

Mahamadu Konta

Dukene n° 84nan : Furuseben

Furuseben ye seben ye min b'a jira ko ce ni muso furula nogon ma jamana saniya hukumu kono. An be don min na i ko bi, a be soro merilafurusiri be segesegeliw ke k'a don ni ce furulen don kakoro. N'o y'a soro a furulen koro don, Meri b'a jini k'a don ni musokelenfur don walima musocamanfur. A b'a jini k'a don ni muso fana furulen te walima k'a mamine ce were fe, walima ni muso don min ma balikuya folo.

Ni segesegeliw jaabi jena, Meri be yamaruya di furu in ka ke. Ni jaabiw ma ne, Mali sariya te jen n'a ye furu in ka siri.

Furusiri don, a te ne fo kono ke ni konomuso ka ke kene kan an'u ka seerew.

Sanni furu ka siri Meri be ce ni muso nininka u k'a fo n'u jenna ni furu ye. A be jama nininka n'o y'a soro mogo be kene kan min ma jen ni furu in ye ka da sababu do kan, o tigilamogo ka kuma. Ni ko bee lajelen bora a sira fe, Meri be Mali furuko sariya koto mayoro dow kalan kono ke ni konomuso ye, ka soro ka furu siri Mali sariya togo la. O kofe kono ke ni konomuso ani seere fila b'u bolono

bila furuseben na, Meri b'a bolon bila a la. O ye furu dagalen ye fanga ka sira kan. Furuseben be soro ka di furuce ma.

Merilafurusiri musakaw

Meri bee n'a ka musakaw don. Dow be naniyajira «dekilarason ke ba kelen ni keme duuru ye (1500) Sefawari la ka ganseli ke keme wooco ye (600) sefawari la, ka furusirikarine ke keme duuru ye (500) sefawari la.

Meri ka furusiriwari ani lenpo ni saalen minnu be sara furusiri ko la, (Meri bee n'i ta hake don).

Nka furusiri minnu be ke baarakebaliya donw na, olu wari ka ca ni baarakedonw ta ye.

Furusirisben yere kono be dilanfu, nka n'i b'a fe k'a lacaya, mugan be sara a kelen-kelen kunkoro Bamako yan; Kayi ta ye bi wooco ye (60).

Furuseben nafa: a nafa ka bon kosebe. Furu te se ka sa ten gansan, fo ce ni muso ka jen n'a ye wa kiiritigelaw de b'a sa.

Ce were te se ka na k'a b'i ka furu sa ten gansan, walima k'a b'i muso tige ka taa n'a ye. N'o kera sariya b'a nangi a b'i ka hakew lasegin i ma.

Mahamadu Konta

Maakorobaro : Musomanninw bolokoli

Musomanninw bolokoli ye laada ye min donna jamana kono mogo te a waati don tuguni. Nka mogo caman de kelen don k'a bisigi bi, ko diine de donna n'a ye jamana kono. Diine nana n'a ye o, diine ma na n'a ye o, benbaliya caman de be bolokoli kunkan bi.

Minnu ye bolokoli ni silameya don nogon bolo, olu k'a ma selijili. O faamuya be bolokoli ke saniyalu ye silamediine nasira la. Dow fana de ko bolokoli be muso sea yere la. Nka an be don min na i ko bi, o yecogow ma sama-samani ni soso caman bali mogo ni nogon ce bolokoli keli n'a dabilali la.

Kulu min be bolokoli dabilali nofe, o mogo ko diine si ma bolokoli wale ke wajibiye, silamediine m'a wajibiya. Walasa k'u hakilila son ji la, u ye an ka jamana siya dow ta misali ye, Tamasékwi, koroborow, Arabuw...olu ye silamew ye nka u te bolokoli ke. O be an bila k'an hakili jakabo doonin.

Minnu ye bolokoli jatemine kecogo were la k'o ke kencya nasira ye, olu ko bolokoli ka dabila barisa a te dowerew lase npogotigw ma kasaara ko.

Kalankelaw mana min fo, a be fo k'o de ye tijé ye, ka da a kan, u be segesegeli caman ni jatemine caman ke folo kasoro ka da u hakililata la.

An b'a fe k'a fo ko kasaara minnu be kofo kalankelaw fe, o kasaaraw yera ne na ka caya hali n'u te bolokoden bee soro. Nka hali n'a be

Daramani Tarawele

dan nin kelen pe ma, a te se ka fo k'o te tijeni ye. Kasaara werew be yen minnu ni nitijeni te kelen ye: joli te

Lamerikejamana kan, kiiritigela do ma son wote ka ke cemanninw bolokoliko kan

San Faransisiko ye Lamerikenjamana duguba do ye. O dugu in kono, mogo 7000 y'u bolono bila seben do la min b'a jira k'u b'a fe forobawote do ka laben min b'a to dugumogow b'a jira n'u dijenen don ni cemanninw bolokoli ye walima n'u ma dije n'a ye.

O jamakulu in lajiini ye cemanninw ka bolokoli dabilaliko ye u ka dugu kono. U b'a fe faamaw ka seben bo min b'a ke fen konnen ye walasa a ka dabila pewu. Olu y'a jira

keneya nogoya la, sugune be ke ni geleya ye, jiginni te ke here la. Ninnu kelen-kelen bee se ka laban nitijen kelen in ma.

Ninnu bee temenen k'o, hakililaw ma se ka ke kelen ye. O ye hadamadenya cogo ye; sango nin be laada kunkan.

Minka kan ka don an fe, o de ye ko laada be sigi ka da waati n'a cogow kan, wa laada be wuli fana ka da waati n'a cogow kan.

Faamuya caman nana ka mogo bila miiri la walasa nogoya ka don hadamadenya taabolow la: bolokoli dabilali n'a nogonnaw.

Folo, mogo da tun te maga kuma in na. Bi n'i y'o kuma kelen ye dalagese ye, hali n'a kera tijé doonin ye, o ka

kan ka ye a la. An k'a jini ka surunya tijé na, bawo tijé de be laban.

Sira min ye bolokoli dabilali ye a sira ka jan; barisa laada wuli man di. Nka sira min don, a taama daminen.

Don o don, doonin be ka ke a la k'a sababu ke kofaamuya be ka ke an mogo be ka son yelemani ma.

Malikono, bolokoliye dow ka baara ye, u ka soroda don, u bolo te se ka bo u ka baara la ni u ma mankan ke. O sababu la, yoro caman na bi, fokaben kera ka soroda were di bolokolikew ma. U caman ye bolokolimuru bila. U sonna muru bilali ma. Owale be ka ye jamana caman kono.

«ko y'an bolo, denmisew ka ko, kalandiya»

Karamogo Daramani Tarawele

ko bolokoli ye ka hadamaden nangi a farikolo la, sango a ka ceyaminew, ko sariya ma dije n'o ye. O la, ko a man kan denmisew ka boloko k'a sababu ke a masaw ka lajini ye. Olu fe cemannin ka kan ka to yen fo a si ka teme san 18 kan, a ka balikuya, a yere k'a jira a kaboloko walima a kana boloko.

O kuma ma bben dugumogow dow fana ma sango silamew ani yahudiyaw, ka fara dogotoro caman fana kann. Olu y'a jira ko bolokoli ye

laadaa ye olu fe wa u ka diine fana dijenen be n'a ye.

Kiiritigela in y'a jira ko san Faransisiko sariyaw te bolokoli k'on, bawo a be laada ni diine lafasa, k'u bonya. A ye sariyabere ta k'a da cemisseninw bolokoli k'nbagaw kun, k'a jira u la ko wote te se ka ke a kan, bawo Ameriki sariya y'a jira ko diine min ka di min ye o k'o ke.

Mogo te se ka nangi k'a y'a ka diine labato.

Mahamadu Konta

Bana yelembaliw kasaara ka bon dijne kono

Dijne kenevako tonba «OMS» y'a jira a ka mekalo tile 9 san 2011 laje senfe Zenewu, Suwisi jamana na, ko bana minnu ka mogofaga fanga ka bon, o fanba ye banaw ye, mogow te minnuyelema nogonfe. Obana ninnu kasaaraw be ka juguya ka taa a fe.

«OMS» neemogoba Madamu Marigareti San ka fo la, bana jugu yelembaliw cayali be keneva don nkalamana, ka nafolo sorotawburuja. O bena ni faantanya damateme ye, ka yiriwali segin kofe.

San 2008 kona na, mogo miliyon 36 ani 100.000 fatura dijne kono ka sababu ke dusukundimiw, kunkolodimi gelennw, fogonfogondimiw, dunw ani sukarodunbanaw ye. A mogo fagalen fanba tunye faantanjamana mogow

ye. N'o ye kemesarada la 80 ye.

Jatemine na nin kasaaraba in tun be se ka bali, ni jamanaw setigiw tun y'u nesin bana jugu yelembaliw ninnu keleli ma; walasa ka nogoya don a ko la, «OMS» b'a nini jamanaw goferenamanw fe, u ka sariya gelan sigi sirako la; sabula sira baga de ka jugu mogo ka keneva ma. Mogow ka dumuni numanw dilan k'a dun; ka farikolojenajew ke; ka caman bo u ka dolo mintaw hake la ani ka kenevasow matarafa.

Dusukundimi be mogo miliyon 17 faga san o san dijne kono. Dun ta ye mogo miliyon 7 ani 600.000 ye; fogonfogondimiw ta ye miliyon 4 ani 200.000 ye; sukarodunbana be mogo miliyon 1 ani 900.000 faga. Nin bana kofolen ninnu, kemesarada la olu de

be 80 faga bana jugu yelembaliw ka mogofagataw la. K'a sababu ke sira kololo, sigiyorominkelen, dolobaminani dumuni kolonw dunnii ye.

Kemesarada la, bana jugu yelembaliw yemogo 63ka sayajuwe dijne kono. O be ben mogo miliyon 36 ma; kemesarada la 80 n'o ye miliyon 29 ye, obe fatu faantanjamana kan, kenevakow matarafabaliya fe. OMS ko bisigi la, bana jugu yelembaliw be son ka mogo miliyon 52 faga dijne kono yanni san 2030 ce.

Dijne kenevako tonba be ka baara minboloda san 2008/2013 kona na bana jugu ninnu keleli kama, nin seereyasaben in y'a kunkanko dow ye. Seereyasaben in kona kow fesefesera kenevako tigilamogow ka lajeba fe, ka son u ma san 2008.

Kongo juguba be Afiriki koronyanfan fe

A be san 30 bo, nin nogonna kongo juguba tun ma deli ka don Afiriki koronyanfan fe. K'a ta Keniya la, ka teme Somali ni Jibuti fe fo ka se Ecopi, kongo be mogo hake minna, o be se miliyon 12 ma. Dijne tonba bolofara min nesinnen be dunkafa sabatili ma n'o ye «FAO» ye ka fara dijne dumuniko cakeda «PAM» kan, olu tun ye nin kongo in selli kunnafoni di o be kalo damado bo. Somali de ta ka jugu a la kosebe. Ale be tilema na sisan. Samiye be se yen fo nowanburukalo la. Kongo fe mogo caman be ka taama fisaya ni sigili ye. U kelen be ka dugu werew siraw min. Denmisenninw de ka ca u la

kosebe.

«ONU» bolofara min nesinnen be mogo bolilenw ladonni ma, n'o ye «HCR» ye, o y'a jira ko tile o tile mogo 1300 nogonna be na Dalabu, mogoladonyo la. O be Keniya kejekayanfan fe. Nka saniya sabatilen te o kan (mogoladonyo) kono. Mogobolilen dow fana be Dolo Ado mogoladonyo segera Ecopi jamana na. Denmisenninsaya ka ca yen kosebe; kerenerenneny la denmisennin minnu si te teme san 5 kan.

Don o don, den ba tan o ba tan, den 7 be fatu. Kasoro ni kongo juguba in te, don o don den ba tan

o ba tan, den 1 de tun be fatu.

Somali jamana doron kongoto ye mogo miliyon 3 ani 700.000 ye. O mumme na miliyon 2 ani 800.000 be jamana worodugyanfan fe. Silamejekulu min ye Sebabu ani Alikayida ye, olu tun bannen be ko mogo naniyajumantigiw te don ni balo ye yen ka di kongotow ma. Nka an be don min na, kongo kelen berebila ye, olu yere b'a la ka wele da balotigiw ma, dumunni ladonni na Somali worodugyanfan fe. O kera sababu ye mogo naniyajumantigiw ka balo toni 5 ani fura caman lase Bayidowa mara la; o ye Somali cemance ye. Nka dijne tonba minnu be deme don dumuniko la, olu be k'u yere mince folo. Bankimuni min ye «ONU» nemiogoba ye, o y'a jira ko sefasari miliyari 800 min tun kofora nin kongoba in keleli la, k'o tilance doron de sorola folo.

Dokala Yusufu Jara

Muso min soninfara do janya ye santimeter 61 ye

A ka di mogo dow ye u togo ka dijne fan tan ni naani lasoro k'a sababu k'u kewale walima u cogoya do ye. Jazi Ayisoni Sinkifidi y'o mogow do ye. Muso don min be bo Atilanta Lamerikejamana na. A si hake be san 48 na. Linan y'a san 22 ye a soninw ma tige. O de kama sonin janbaw b'a la.

Muso in ce togo ye Antoniyo; o y'a jira k'a b'a wasa don a soninw berbereli la cogo min na, a t'o nogonna berbereli da ale kan. Ni Jazi Ayisoni Sinkifidi b'a tegeso, a be sanga 10 nogonna de k'o torokotoroko la.

Dokala Yusufu Jara

Endujamana den do

bangera ni bolokonin 14 ani senkonin 20 ye

Endujamana na, cemannin do bangera yen, a togo ye Akisati Sakena. Bolokonin 14 ani senkonin 20 b'a la. Ale de kera dijne kono mogo corocamantigiye. An tun y'a jira aw la Kibaru temenen do kono, ko dijne kono mogo corocamantigiye Siniwa do ye. O senkonin tun ye 16 ye, k'a bolokonin ke 15 ye. Cemannin min bangelen file nin ye Endujamana na n'a si hake be san 1 na ninan, o coro ka ca ni Siniwajamana cemannin ta ye ni coro 3 ye. Coro ye finge do ye hadamaden farikolo la. An be don min na dogotorow ye coro caman tige ka bo a la; kerenerenneny la o kera

Kirikirimasiye be se ka ban pewu cogo di ?

Kirikirimasiye be ke mogo caman sababu ye san o san. A be mogo caman neena kobana in bedenmisew doren de mine, o te. Dijne kono bi, a be ka dankari baliku caman na hali n'o y'a soro denmisennin namogow de ka ca.

Sababu jumenw be kirikirimasiye bila mogo la?

Dogotorow ma se k'a don fen kelen min be bana jugu in bila mogow la; a dun be ka juguya ka taa a fe dijne kono. A sababu bisigira k'a ke an ka balofenw ye ani nogo ni kasa juguw. Siga kelen be nogo ni kasa juguw fe kosebe, minnu ju ye iziniw ka fen dilannenw tijeni ye n'o ye «Porodiw ye».

Kirikirimasiyeto minnu si te san 40 bo, olu la keme o keme, 90 ka bana be wuli n'u ye fen ye walima ka kasa mine min b'u farimasi ce, ka kirikiri bila u la. Dow be yen olu mana falenfen, falenken nagalen ye doron, ubekirin. Dowta ye folokoye, baganw si, bugunw ani dowerew. Banabagato minnu be san 40 sanfe, olu tilance fana ka bana be wuli nin sababu kofolen ninnu fe. Kirikirimasiyeto tow ta wulili sababu ye fogonfogolabana suguyanin dow ye.

A be se ka fo ko bana in be wuli fen jenjen minnu fe, olu ye kunnasiri, sisi, folok, kolokeneyawale gelennw, iziniw porodiw, sokonobaganw, nono, kiliw, kogo, jiridentulu, kogojilafenjenamaninw.

Bana in n'a taamasiyen don: fogonfogo fijeyelemasiraw gerenteli, mura banbaliw, olu ka ca denmisenninkunda minnu te 15 bo. Banabagato keme o keme, 90 ka bana taamasiyen ye degunmakow ye; olu fanga bonyani be kirikirimasiye lawuli.

A ka ca a la, kirikirimasiyeto ninakili jalen don, sogosogo gelennw b'a la, disikolo be foson, a finge bo ka di, a daburuw be fin a kanfasaw be funun, ninakilili be ke a bolo kona filikoba ye.

Mahamadu Konta

a bolow dela, walasa bolokonin do ka se ka bolokoninbamago ne a ye.

Kalo farikolojenaje kibaruyaw

1 - Modibo Mayiga n'a ka ntolatanton tñena nogonye : Modibo Mayiga ye ntolatanna nana ye, bidonnaba don. Salon a ye bi 15 don a ka ntolatanton ye, n'o ye Sosyo ntolatanton ye Faransi. Utijena nogon ye bawo Modibo tun b'a fe ka don ton wëre la.

2 - Kupudimoni zinori kera kunmajigin ye Mali bolo : Ntolatanko saba, gosiko saba, bi woor donna an kun, an ma se ka fosi soro ka don. Seku Jalon'a ka cedenw taara falaki, ka segin falaki.

3 - Mali ye Afiriki kupu 2 ta farikolojenaje la nin kalo in na: Jamanakuntigi ye Mali Basiketikela musomanniw bisimila minnu si te san 16 bo ani Mali Irigibikelaw, sibiridon utikalo tile 6 san 2011 pale la kuluba.

Musomanniw tun be Eziputi,

Afiriki nñanaw ka nogonkunben kene kan. U ye kupu ta ka bo Eziputi musomanniw ne kan 66 ani 54. Nin y'a siñe 6nan ye Mali ka kupu ta basiketi la musokunda. A daminenan san 2005 ni Joliba musomanniw ye, ka Mali musomannin Zinori ta tugu o la, o kera Benen, ka musomannin «Eripwari» n'an k'olu ma jigiw tugu olula, anikorobalenw, okera Senegali, ka na a laban fitinuw ta la, n'o ye kadenw ye ninan.

Irigibikelaw yuka kupu ta Bamako yan, zuluyekalo tile 30.

Jamanakuntigi ye donbolow ke. Basiketikela musomannin kelen-kelen ani degelikaramogó dankanye miliyon kelensoro. Degelikaramogoba yere ta kera miliyon 2 ye.

Irigibikelaw ye miliyon 5 soro. O kofe jamanakuntigi ye foli ni tanuni ke, k'a jira ko ni do ma fara deme kan

fosi tenu bo a la, ka nesin farikolojenaje ma.

4 - Musontolatan kupudimali tara USFAS musomanniw fe: Sibiridon zuluyekalo tile 30 san 2011, sorodasiw ka musomanniw ye kupudimali ta ka bo Siperiliyoni ne kan, 1 ni 0. Sorodasiw ka bi 1 donna Ayisatu Dunbiya fe sanga 6nan na. Mogo camande tun sigilen be ni Siperiliyoni ka se ye, nka a labanna sorodasiw ta la.

5 - San 2014 kupudimoni kalafili kera: Mali bennna kulu H ma. O jamanaw ye Alizeri, Benen, Eritere ani Uruwanda. Mali ka kulu in be nogomanw fe, nka Alizeri b'a la. Ale delila ka taa kupudimoni na siñe saba (san 1982, 1986, ani 2010). Jamana min mana ke folo ye a ka kulu la, o be taa kupudimoni san 2014 kene kan.

6 Sorodasiw ye Atletismu

kupudimali ta: Boliw, panniw, an'olu nogonna a be fo olu ma atletismu. Linan, Mali kono sorodasiw ye bee dan, o farikolojenaje ninnu na ni kuru 1788 ye. Sitadi maliyen kera 2nan ye ni kuru 1629 ye, ka polisiw ke sabanan ye ni 1160 ye.

Mali ntolatanna 14 be ntola tan Faransi ntolatanton nñanaw fe: Saba be AJ Orelisi la: Adama Kulubali Polisi, Amadou Sidibe ani Mörüké Kale. Fila be ntola tan Borido fe: Séki Tijani Jabate ani Abudu Tarawele. Mohamédi Lamini Sisoko nana Parikaw fe yen, a be fo ale ma Momo. Modibo Mayiga be ntolatant Sosyo fe (salon a ye ntolatanko 36 ke, ka kuru 15 don. Mamadu Samasa be ntolatant na Walansiyen fe).

Fuseyini Jawara be Sen Etiyeni na, ani dowerew.

Mahamadu Konta

Afiriki tilebinyanfanjamana ka ntolatanko tonba «UFOA» cira

Afiriki tilebinyanfanjamana 16 tun be UFOA la. Ton in cira k'a sababu ke geleyaw ani foñognokw ye. A cira sibirdon utikalo tile 13 san 2011 Akara, Gana faaba la.

Jamana 16 ninnu Federason nemogobaw tun b'a kene kan. U bennna a kan ka jekulu 2 sigi UFOA no na:

Jekulu A n'o ye Zoni A ye, o jamanaw ye: Kapu Weri, Ganbi, Gine Konakiri, Gine Bisawo, Liberiya, Mali, Moritani, Senegali ani Saralon.

Jekulu B n'o ye Zoni B ye, o jamanaw ye: Benen, Burukina Faso, Kôdiwari, Gana, Nizeri, Nizeriya ani Togo.

Zoni A peresidan kera Senegali federason nemogoba Ogisiten Sengoriye, ka Zoni B ta ke Gana Federason nemogoba Kuwesi Nantakiye.

Afiriki ntolatanko nemabolijekulu nemogow y'a jira, k'u ka deme tenu kötigé Afiriki tilebinyanfanjamana ka zonibebele filia ninnu na; sango musontolatan ani denmisennintolatan yiriwali siratige la.

Kun minnu nana ni UFOA cili ye olu ka ca; nk'a nemogoba genni min kera «FIFA» fe awirilikalo temenen in, k'o senbo Afiriki ntolatanko bee la san saba kono, o y'a ko to teliya. Nemogoba gennen in ye Nizeriyaka ye. A togo ye Amos Adamu.

Mali federason nemogoba Hamaduni Koladô Sise kera Zoni A peresidan dankansabanaye, ka dankan filanen ke Liberiya federason nemogoba Aminu Mayigari ye, ka dankan folo ke Gine Bisawo federason nemogoba Zoze Lobato ye. Zoni A dagayoro kera Banjulu ye Ganbi faaba la.

Zoni B peresidan dankan folo kera Burukina federason nemogoba Tewodori Sawadogo ye, ka Nizeriya federason nemogoba Musa Bili ke dankan filanen ye, ka dankan sabanan ke Nizeri federason nemogoba Jibirila Hima Hamadu ye. Zoni B dagayoro kera Abijan ye Kôdiwari faaba la.

Modibo Nama Tarawele
Mahamadu Konta

Afiriki musow togolandonba seli ye zuluyekalo tile 31 ye

Mali musow ma laada wuli. U ni Afiriki musow jera ka Afiriki musow togolandonba seli ke n'o ye «panafiriken» ye, karidon, zuluyekalo tile 31. A nñajew kera Bamako yan lajkesoba la bada la.

«Panafiriken» walima Afiriki musow kajeretonba selliñemogoya tun be jamanakuntigi furumuso bolo, Madamu Ture Lobo Tarawele.

Madamu Sise Mariyamu Kayidama Sidibe, Mali Minisirinémo, ka fara Muso, Deñ ani Du yiriwali Minisiri kan, Madamu Konare Mariyamu Kalapo, ou tun be kene kan ani Goferenaman Minisiri werew.

Madamu Kama Sakiliba, Afiriki musow kajeretonba bolofara nemogo, Afiriki tilebinyanfanjamana nemogo Madamu Aja Ayisatu Kamara, ale tun be laje in kene kan. Faama caman ani mogoba caman, ka fara Bamako musojekulu kanolubee nana ka seliba in sankorota k'a ke bonya ni karama ye.

Bulonba in hukumu kono: san. o

san, musow be nogonlafaamuya kene sigi, u joyoro kan, du kono, sigida la, jamana kono ani diñe kono.

Linan, jeretonba bilala hakilila min kono, o ye "san 49 temenen kô, an ka jamanaw ka baara kera mun ye denbatigisaya ni denmisenninsaya hake dögoyali la?" Seliba in senfe, Afiriki musow an'u demebagaw y'u hakili jagabo nin hakilila in kan.

Nka Mali musow y'u dama hakilila fara Afiriki musow ta kan. San 2012 wote nataw hukumu kono, u y'a jini Afiriki musow ka donba in seliwa ka ke hakilijagabo ye min be ke sababu ye feerew ka tige jamana kono, minnu be nogoyadaw boloda, musow ka caya kosebe joyorçjininaw cela kalafili nataw senfe.

Musow ka jeretonba nemogo Afiriki tilebinyanfanbolo kono; Madamu Kama Sakiliba ye kuma ta, ka foli ni tanuni lase, musow ma minnu ye yeretaw kele ke, ani muso ka bñogola kele.

A ye wele bila Afiriki den bee ma

Afiriki musow yiriwali santanbaara min bolodara, n'a daminenan san 2010, n'a be kuncen 2020, o ka ke sababu ye, ka musow joyoro bonya, ka se ni fanga di u ma sira caman kan.

Madamu Konare fana ye kuma ta nin don in. Ale y'a jira ko Mali kono mogó keme o keme, bi duuru ni kelen ani murumuru 2 ye musow ye (51,2%). O b'a jira ko jamanaden fanba ye musow ye. N'o musow tora segen na, kalanbaliya dib; n'o muso sen ma don politiki baaraw la ani yiriwali baaraw, faso te se ka bo nogó la. A ye wele bila Mali musow ani Afiriki musow ma, u ka do fara u ka cesiri kan, ka jamana bo nogó la.

Linajeba in senfe, Afiriki musow yiriwali santanbaara min bolodara Nairobi san 2010, musow y'a kunnafonigafe di Muso, den ani du yiriwali Minisiri ma.

An sigiñogonjamanaw den minnu sigilen be an fe yan, olu ye defile ke. Mali togolafolikejekulu

«Ansanbulu» o fana tun be kene kan ka jama nisondiya n'u ka foli dumanw ye.

Mariyamu A Tarawele
Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
kanw kunnafonisébenw
baarada kuntigi
Nanze Samake

BP : 24 Téléfoni: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiye Bosola
Bamako - Mali
Sébennijekulu
Mahamadu Konta,
Dokala Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolen hake 16 000

Kupudimoni 2014

nebilantolatanw kuluw sigira

Kupudimoni nebilantolatanw bonni kera sibiridon zuluyekalo tile 30 san 2011. Mali ni Afirikijamana were minnu be kulu kelen na, n'o ye kulu Hye, olu togow fora. U jamana 4 don: Alizeri, Mali, Benen, Eritere walima Uruwanda. Jamana laban fila niñu bëna ntolatan kelen ke; olu sebaa bëna ke Alizeri, Mali, ani Benen naaninanaye. Alizeri min togo sebenna to bëe n'fë, ob'a jira ko jore be ke n'ale de ye. Sabula a yera kupudimoni 3 kene kan: san 1982, 1986 ani 2010. Benen fana ka kan ka mogo siran. A san 15 ye ninan ye, Benen b'a la ka jamana caman bali ka se Kani fadenkenew kan. Kasoro a yere ni Kani ce, o ye Tinizi san 2004 ye. An be don min na, a te ke Uruwanda ni Eritere fana na o cogo la ka taa ten.

Samatasëgew degelikaramogo Alen Ziresi y'a jira ko Mali be se k'a jo nin jamana kofolen kelen - kelen bëe fe a te siran u si ne. A ko jamana si kelen te kulu H kono ko mogo b'a fo k'o be Mali ne. Alen Ziresi ka fo la, Kodiwari ni Gana ka kuluw ka gelén ni Mali ta ye. Hali ni Mali ni Alizeri be kulu kelen na, ko Alizeri te Mali siranjejamana ye. A y'a jira ko Mali bëna dabaliw tige, min b'a to a ka ntolatannaw soro minnu ka faamuya ka bon kosebe. Ob'a to Mali ka se ka ke fo lo ye a ka kuluntolatan na. Alen Ziresi ka fo la, o be se ka ke geléya kono; n'o te mogo te se k'a fo fo, k'o te se ka ke, Ntolaw tancogo yere ben'o jira. A ntolatan si tenu nogoya, kuruwhakewtenu janya nogon na.

Nka nin beee la, degelikaramogo Alen Ziresi be min geléya, o de ye Kani 2012 nebilantolatanw ye. Sabula a y'a jira ko Mali ka kan ka Kani 2012 nejini fo lo yanni ka se kupudimoni 2014 ma. Ni Mali sera ka ntolatanna numanw soro ka fara nogon kan, o

ne fo lo to

44. Mali y'o sebaaya 3 ni binko fila min ke, o kera sababu ye k'a lase tako laban nebia ma n'o ye demifinali ye. A ni Tinizi benna o la. A y'o gosi 72 ni 54. O de la a ni Eziputi labanna ka nogon soro kokura tako laban na n'o ye finali la. Tajurusarabere ka farin. Mali musomanninw ma fiñeboda fosi bila Eziputi taw ye. U y'u gosi 66 ni 54 ka kupu ta, o ye Mali kupu 6nan ye Afiriki kono. Musomannin san tan ni woçrow siye filanan ye nin y'o la.

Dënba Kulubali / Dokala Yusufu Jara

KONOKO

R 22. Se amaykoro ka harfiania. Saheli amanawto
R 23. Biurda amabogu laiva ta bonkessé
R 24. Belakon amabogu
R 25. Amabogu amanawto. Mifumakutatu ye sanwasuba waranwalan?
R 26. Tukur amabogu. Tukur sebenn
R 27. Camawa ye malatu wasara ka dolo dolo kono
R 28. Camawa ye malatu wasara ka dolo dolo kono

«EQUA» circa

bëna ke jigisigiko ye. Ntolatanna minnu be bolokoro sisan, a m'a fo an k'an bolo bo olu la ka dowereñi. A y'a sementiya ko n'an y'an bolo don olu koro a tuma na, ko ni Ala sonna olube sansoroyanni ntolatanwdonw ce.

A mana bo da o da fe, Alizeri, Mali, Benen, o ntolatanw te ko dennin ye; hali n'i y'a soro ko FIFA be k'o jamana dow sebekoro manku tu k'u bila sanfe cogo do la. Jamana min mana se ka labenw sabati a tuma na, o de bëna se ka nobo ko la a waati mana se.

O labenni numanba min be kofo, Mali t'o sira kan fo lo. Nka kabini san 2010 kupudimoni fana temena, Alizeri fana selentek a sansoro fo lo. Jamana minnu yere te jate ntolatanjamana nabaw ye n'o ye Tanzani ni Santarafiriki ye, a ma se k'a yere bo olu bolo. Ni min m'a gosi, a n'o ye filaninbin ke.

Kani 2012 nebilantolatanw na Alizeri ye kulu D jamana bëe ko ye. Afiriki keñekayanfan ntolatan do la, Maroku ye Alizeri gosi 4 ni 0. Mali man kan ka siran Alizeri ne ka da nin waleya kofolen ninnu kan.

Gana ni Kodiwari ka kan k'u cesiri kosebe min b'a to u be se ka ye Berezili janjo la n'o ye san 2014 kupudimoniye. San 2010 kupudimoni kera Afirikidisidi min bara, kow man nogaleboloseninna; kasorojamana minnu b'a lamini na, olu be siran a ne ntolatan na. Kulu A jamanaw ye Afirikidisidi, Santarafiriki, Bosiwana, Somali walima Ecopi. Jatemine na, Bosiwana bëna a fasa sebekoro ja, ko in da kana to a la. In'a fo u kera fo lo ye cogo min na ka se soro Kani 2012 kupuko la. Bosuwaha y'o se min soro a kera fadenkené kan. A ye Tinizi gosi siye fila, ka Mozambiki, Zimbabwe, Komori walima Mozanbiki

siran Afirikidisidi ne; hali n'o ka girina ye FIFA ka jate la.

A be san damado bo nin jamana in ka girin walima a man girin, Nizeriya ka jate t'o kan. Kerénekérénneny la a bennnen file ni jamana minnu ye kulu F kono, jate la o sit'a siranjejamana ye. Nizeriya ni Malawi be bëe kulu F kono. Kameruni min delilen be kupudimoni ntolatanw na a ni Libi be nogon soro yen.

Kapuwéri ye jamana fitinin ye kogoj ci Afiriki tilebinyanfan fe ka digi worodugu kan. Tuma caman na a be ntolatanjamana daw tige u yere la. A file jamana minnu cela kulu B kono nin ye, a be son k'a delinako lamaga Kani 2012 nebilantolatanw na. Kapuwéri ni Tinizi ani Saralon be kulu kelen na.

Senegali be kulu I kono. A ni Angola be nogon soro; o dun delila ka kupudimoni 2006 ke Alimani. An be don min na Uganda ntolatan b'a la ka sansoro Afiriki kono. Ninjamana saba fen o fen, u gosili man nogon u bara.

Gine Konakiri be kulu G kono. Kabini ale ye Nizeriya gosi san 2010 okutoburukalo la, o ni sisan ce ale selen te ka josen numan soro fo lo. A dun ni Eziputi ni Zimbabwe be kulu kelen na. Gine ni Eziputi, oye jorenako ye ka da togo min be Eziputi la. Nka ni dönsen numan ma ye a ka cedenw sen koro a ni Gine nogonsorodon, o be son ka geléya a bolo.

Hali ni Gana ye mogow ne fa Kani 2010 kene kan Afirikidisidi, a ka kan k'a janto a yere la sen in na; sabula a ni Zanbi ni Sudan beee be kulu D kono.

Togo min tun be Maroku la san 1980 ni 1990 waatiw la, a t'o cogo la sisan. A ni Kodiwari be nogon soro kulu C kono. Ni Kodiwari sera k'a sebekoro firifiri, a ka ca Ala fe Kani 2012 ni Kupudimoni 2014 nebilantolatanw tenu geléya a bolo kosebe.

Burukina ye kulu E jamana fo lo ye. A ni Gabon ni Nizeri be kulu kelen na. Togo min be Gabon na ntolatanko la, o b'a jira ko jatew la a ka girin ni Burukina ye. Nka ce wogonkunbenyoro la ko be b'o la.

Kupudimoni 2014 nebilantolatanw bëna yanayantolatan. Jamana 10 minnu mana joyoro fo lo soro kulu 10 in na, bonni were be ke olu ni nogon ce. O ntolatan be ke taa ni segin ye. Jamana 5 fo lo minnu mana sebaaya soro, olu be kupudimoni 2014 ntolatanw ke Berezili, ka Afiriki joyoro fa o kene kan. Ni yelema were ma ke, bonni min kelen file ninye kupudimoni 2014 nebilantolatanko la, a ntolatanw besonka damine san 2012 zuwenkalo tile 1 k'u kuncé san 2013 setanburukalo tile 20.

Modibo Nama Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Ntolatankuluw

Kulu A: Afirikidisidi, Santarafiriki, Bosuwana, Somali walima Ecopi

Kulu B: Tinizi, Kapuwéri, Saralon, Gine Ekuwatoriiali walima Madagasikari

Kulu C: Kodiwari, Maroku, Ganbi, Cadi walima Tanzani

Kulu D: Gana, Zanbi, Sudan, Lesoto walima Burundi

Kulu E: Burukina Faso, Gabon, Nizeri, Sowo Tome Eperensiye walima Kongo Barazawili

Kulu F: Nizeriya, Malawi, Seyiseli walima Keniya, Jibuti walima Namibi

Kulu G: Eziputi, Gine Konakiri, Zimbabwe, Komori walima Mozanbiki

Kulu H: Alizeri, Mali, Benen, Eritere walima Uruwanda

Kulu I: Kameruni, Libi, Gine Bisawo walima Togo, Suwaziland walima Kongo Kinisasa

Kulu J: Senegali, Uganda, Angola, Ili Morisi walima Liberia

Goferenaman togola hijidenw be sefawari miliyon 2 sara

Poroze do naniya tun sirilen be goferenaman fe ka nesin hijidenw taakaseginni ma san 2011 hijiko la Makan. Asebenw fesefesera minisiriw ka laadala tonsigi senfe Kuluba zuluyekalo tile 27 san 2011. Laje in nemogoya tun be jamanakuntigi Amadu Tumani Ture bolo. Goferenaman bëna hijiden 1.500 n'u bolominenw donni pankurun na ka taa Makan. N'oy'utaakaseginyesan 2011 hiji hukumu kono. Osiratigé la, a tun ye wele bila pankurunko cakedaw ma. Ecopi jamana ka pankurunko cakeda min be wele angilekan na «Ethiopian Airlines», o garijige ye fara ci. A musaka mumé be ben sefawari miliyari 1 ani miliyon. Abetaa n'uye tile 3 kuntaala. Hijidenw taali be damine san 2011 okutoburukalo tile 13 k'a kuncé a tile 15. A be segin n'u ye tile 3 kuntaala. Hijidenw seginni be damine san 2011 nowanburukalo tile 13 k'a kuncé a tile 15. Goferenaman togola hijidenw togosében daminenä utikalo tile 4 san 2011.